NACIONALINIS
EGZAMINŲ CENTRAS

2016

_____
(rajonas / miestas, mokykla)

_____ klasės (grupės) _____ specialybės mokinio (-ės)

_____
(vardas ir pavardė)

MUZIKOLOGIJA

II egzamino dalis

Muzikos istorijos testas

2016 m. brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2016 m. birželio 21 d. Trukmė – 50 min.

NURODYMAI

- Muzikos istorijos testas sudarytas iš 6 užduočių. Muzikos kūrinių ištraukų skambėjimo tvarka nurodyta kiekvienoje užduotyje.
- Žvaigždute (*) pažymėti klausimai skirti kandidatams pagal muzikos teorijos pagrindinį branduolio dalyką. Kandidatams pagal atlikėjo raiškos ir garso režisūros pagrindinį branduolio dalyką jų atlikti nebūtina, tačiau teisingai atsakius į šiuos klausimus galima gauti papildomų taškų.
- Dviem žvaigždutėmis (**) pažymėti klausimai skiriami tik kandidatams pagal muzikos teorijos pagrindinį branduolio dalyką. Jie, atsakę į šiuos klausimus, gali gauti papildomų taškų. Kandidatų pagal atlikėjo raiškos ir garso režisūros pagrindinį branduolio dalyką egzamino darbuose atsakymai į šiuos klausimus nevertinami.
- Atlikdami užduotis su pateiktais atsakymų variantais, teisingus atsakymus žymėkite apvesdami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnį ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą. Jeigu pažymėsite daugiau atsakymų negu yra teisingų, už kiekvieną pažymėtą neteisingą atsakymą bus atimamas taškas.
- Visame teste už 50 proc. (ir daugiau) teisingai parašytų kompozitorių vardų ir pavardžių originalo kalba jūs turite galimybę gauti vieną papildomą tašką.
- Visame teste už 50 proc. (ir daugiau) teisingai parašytų tikslių kūrinių pavadinimų ir papildomą informaciją jūs turite galimybę gauti vieną papildomą tašką.
- Rašykite tik jums skirtose vietose, nerašykite vertintojų įrašams skirtose vietose. Atlikdami testą, galite naudotis pieštuku ir trintuku, tačiau galutinius atsakymus užrašykite **mėlynai rašančiu** rašikliu. **Vertinami tik rašikliu pažymėti ar parašyti atsakymai**.

VERTINIMAS

Taškų suma už muzikos istorijos testą	

Vertinimo komisijos pirmininkas _____
(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

© Nacionalinis egzaminų centras, 2016

1 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės muzikos kūrinių fragmentai. Klausydamiesi jų atlikite užduotis. Muzika skambės po vieną kartą.

1.1.(*)(**) Užpildykite lentelę.

Nr.	*Kompozitoriaus vardas, pavardė*	*Kūrinio pavadinimas*	*Kūrinio dalies / fragmento pavadinimas*
1.			
2.			
3.*			
4.**			

6 taškai (+2)(+3**)*			

**1.2.(***) Nurodykite pirmų trijų skambėjusių kūrinių žanrą. Lentelės tuščioje skiltyje šalia kiekvieno kūrinio numerio skaičiaus įrašykite žanrą žyminčią raidę.

Nr.	*Žanrą žyminti raidė*
1.	
2.	
3.*	

Žanrą žyminti raidė	*Žanras*
A	Sonata
B	Programinė simfonija
C	Ciklas
D	Opera
E	Koncertas
F	Gedulingosios mišios

2 taškai (+1)*			

**1.3.(***) Nurodykite, kuriam laikotarpiui arba stilistinei epochai priskirtini šie natų pavyzdžiai.

	Natų pavyzdžiai	*Laikotarpis arba stilistinė epocha*
A	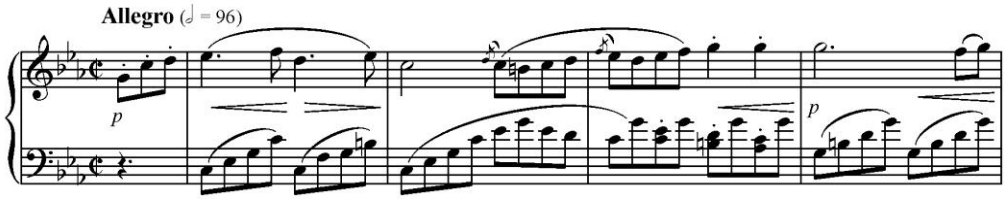	

B

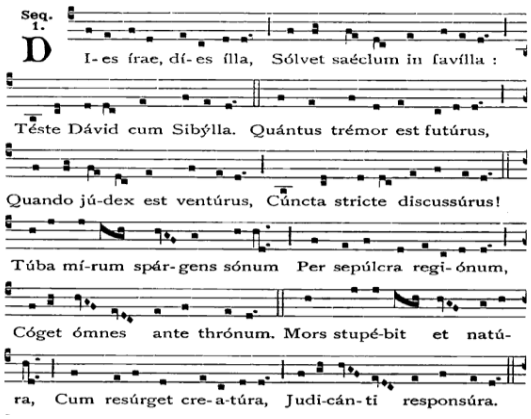
Seq. 1.
D
I- es íra, dí- es ílla, Sólvet saéclum in favílla :
Téste Dávid cum Sibýlla. Quántus trémor est futúrus,
Quando jú-dex est ventúrus, Cúncta stricte discussúrus!
Túba mí-rum spár- gens sónum Per sepúlcra regi- ónum,
Cóget ómnes ante thrónum. Mors stupé-bit et natú-
ra, Cum resúrget cre- a-túra, Judi-cán- ti responsúra.

C*

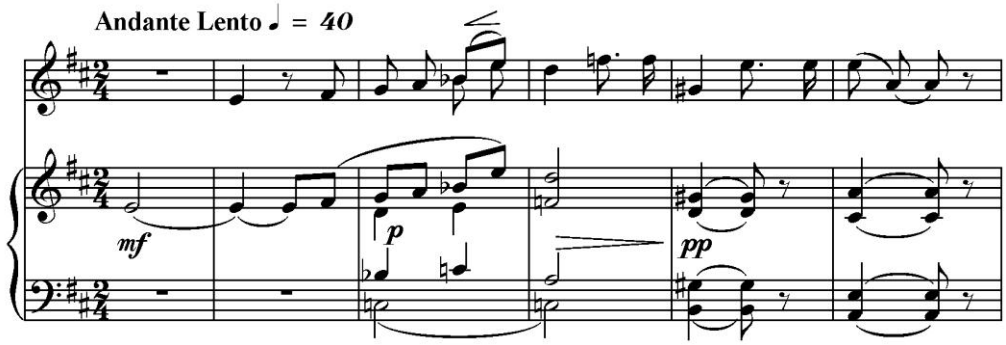
Andante Lento ♩ = 40
mf
p
pp

D*

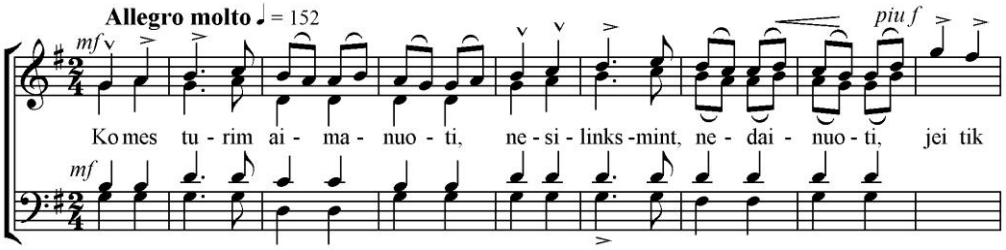
Allegro molto ♩ = 152
mf
piu f
Komes tu - rim ai - ma - nuo - ti, ne - si - links -mint, ne - dai - nuo - ti, jei tik
mf

E*

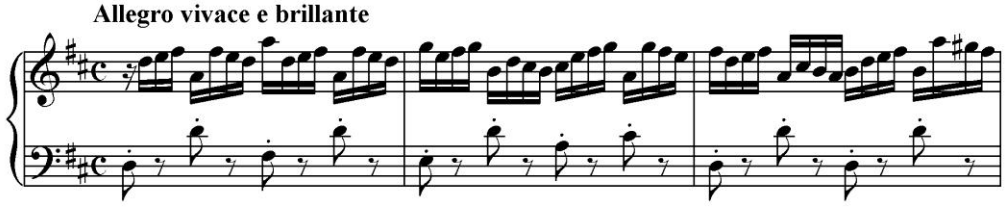
Allegro vivace e brillante

F*

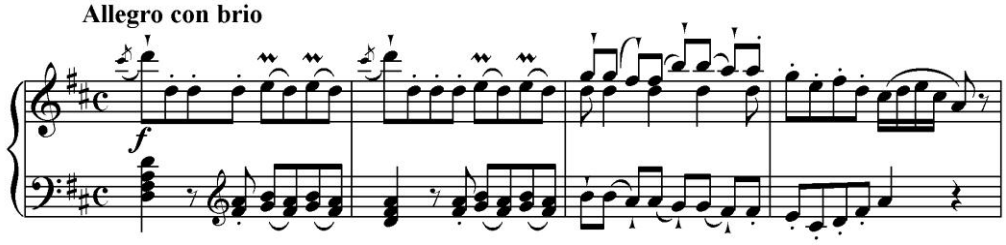
Allegro con brio
f

G*

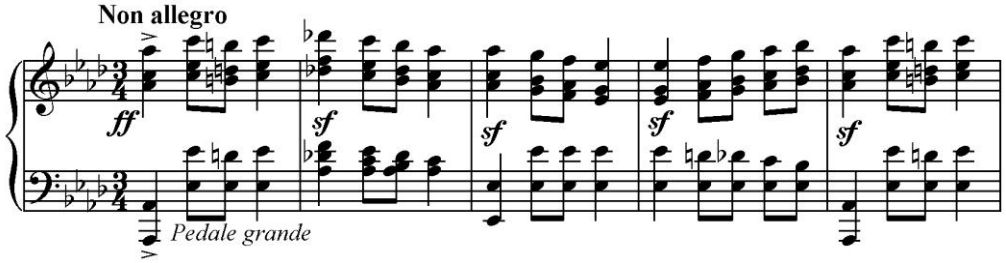
Non allegro
ff
sf
Pedale grande

I*	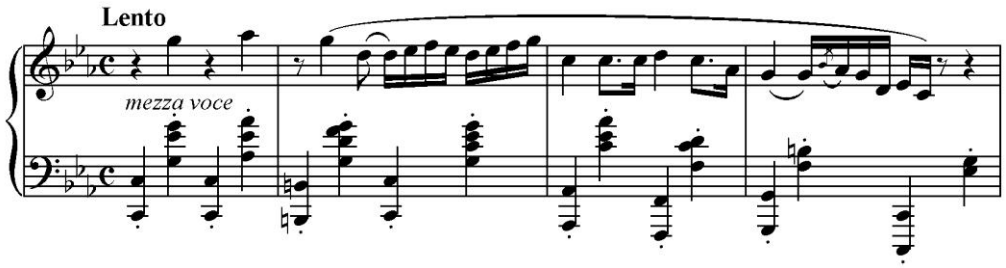	
J*	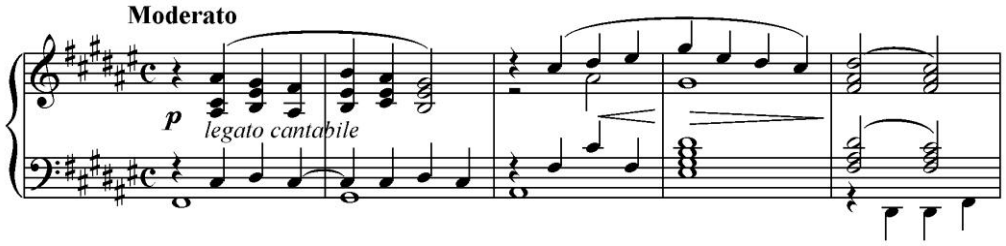	

2 taškai (+7)*			

1.4. Pateiktos dvi skirtingos to paties muzikinio termino reikšmės. Nurodykite termino pavadinimą.

- *Viduramžių monodinės muzikos žanras; giesmės pobūdžio mišių intarpas, atliekamas prieš evangelijos skaitymą.*
- *Melodijos atkarpos arba harmoninio junginio pakartojimas kitu aukščiu; vienas muzikinės minties plėtojimo būdų.*

_____

1 taškas			

1 užduoties taškų suma (maks. 11(+10*)(+3**))			

2 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės muzikos kūrinių fragmentai. Klausydamiesi jų atlikite užduotis. Muzika skambės po vieną kartą.

2.1.(*)(**) Užpildykite lentelę.

Stilistinių epochų sąrašas:
A – *viduramžiai,* **B** – *renesansas,* **C** – *barokas,* **D** – *klasicizmas,* **E** – *romantizmas,* **F** – *XX a.*

	Stilistinė epocha
1.	
2.	
3.	
4.	

	Kompozitoriaus vardas, pavardė	*Kūrinio pavadinimas*	*Kūrinio dalies / fragmento pavadinimas*	*Stilistinė epocha*
5.*				
6.**				

4 taškai (+4)(+4**)*			

2.2.* Parašykite, apie kurį iš skambėjusių kūrinių kalbama.

„[...] kūrinyje panaudota Czeslawo Miloszo poemų fragmentai, Senojo Testamento raudos, XVI a. Jėzuitų akademijos studentų ir dėstytojų sveikinamieji ir epitafiniai tekstai ir kt.“

_____
Kompozitoriaus vardas, pavardė

_____
Kūrinio pavadinimas

*2 taškai**			

2.3. Kurie kompozitoriai rašė koncertus?

A G. Verdi
B S. Rachmaninovas
C H. Berliozas
D M. Musorgskis
E J. Brahmsas
F M. Glinka
G J. Naujalis

2 taškai			

2.4. Tuščiose lentelės skiltyse įrašykite atsakymus į pateiktus klausimus.

A	Kiek dalių sudaro klasicistinį koncertą?	
B	Koks tempas būdingas pirmai klasicistinio koncerto daliai?	
C	Kokia forma būdinga koncerto pirmai daliai?	

3 taškai			

2.5.* Įvardykite esminius bruožus, kuriais sonatos forma klasicistiniame koncerte skiriasi nuo tradicinės sonatos formos.

_____

_____

*3 taškai**			

2.6.** Nurodykite pateikto teksto knygos autorių.

„Knygą pavadinau „Koncertu“, nes ji ir yra koncertas, mano gyvenimo koncertas, su mano muzika, jos atlikėjais, manimi besidominčia publika, kritika, aplinka, kurioje formavausi, klydau, švenčiau pergales ir galiausiai esu laimingas. Joje daug veikėjų, kurie kaip valse sukasi poromis, kai kada – gausiame ratelyje, o kitąkart, žiūrėk, tenka judėti ir vienam... „Koncerte“ lankosi ir mano šeima, protėviai, draugai ir dienos sapnų herojai. Čia patikrinti faktai susipina su kompozitoriui būdingomis fantazijomis ir regėjimais, kuriuose nemažai gal kiek kitokios tiesos arba užuominų, skirtų įžvalgesniems ir atidesniems, o ne vien pikanterijos ištroškusiems kultūros vartotojams. Tad tiems, kurie skaitys knygą, palinkėčiau bent jau skaitymo valandomis pabūti koncerte, kuriame skamba vieno žmogaus išgirsta, pajausta ir pagarsinta muzika, sudėta iš įvairiagarsio gyvenimo sulipdytų dienų, įvykių ir jų interpretacijos.“

_____

*1 taškas***			

2 užduoties taškų suma (maks. 9(+9*)(+5**))			

3 užduotis

Atlikite užduotį. Ji nesiejama su skambančia muzika.

3.1. Nurodykite, kuriai stilistinei epochai būdingi šie požymiai. Šalia požymio tuščioje lentelės skiltyje įrašykite stilistinę epochą žyminčią raidę.

	Požymiai	
1.	Šiuo laikotarpiu susiformuoja *opera buffa* ir *opera seria*.	
2.	Sonata ir simfonija – pagrindiniai šios epochos žanrai.	
3.	G. Dufay, J. des Prez, O. di Lasso, G. P. da Palestrina – iškiliausi šios epochos kompozitoriai.	
4.	Viena stipriausių to meto kompozicinių mokyklų susikuria Nyderlanduose.	
5.	Šiuo laikotarpiu susiformuoja Notre Dame mokykla, suklesti klajojančių muzikantų menas.	
6.	Šiuo laikotarpiu susiformuoja realistinė ir lyrinė opera.	
7.	Grigališkasis choralas – svarbiausias šios epochos žanras.	
8.	Nacionalinių muzikos mokyklų formavimasis buvo svarbus to laiko reiškinys.	

	Stilistinė epocha
A	Viduramžiai
B	Renesansas
C	Barokas
D	Klasicizmas
E	Romantizmas
F	XX amžius

8 taškai			

3.2.* Parašykite prancūzų kalbos žodžio *renaissance* lietuvišką reikšmę.

_____

*1 taškas**			

3.3.(**) Pažymėkite programinę muziką kūrusius kompozitorius.

A J. S. Bachas
B E. Balsys
C C. Debussy
D F. Chopinas
E J. Brahmsas
F J. Haydnas
G D. Milhaud

*2 taškai (+1**)*			

3.4.** Nurodykite kompozitoriaus, apie kurį kalbama cituojamame tekste, vardą ir pavardę.

„Iš daugelio garsių kompozitorių, gyvenusių ir kūrusių XV–XVI a., jis yra bene žymiausias. Muzikas buvo pripažintas dar būdamas gyvas ir vadintas „natų meistru“. Amžininkai teigė, kad muzikos srityje jis toks pat neprilygstamas, kaip ir Mikelandželas architektūroje, tapyboje ir skulptūroje. Jo kūriniai – apie 18 mišių, 100 motetų ir 70 pasaulietinių vokalinių kompozicijų – įtraukti į daugelį XVI a. antologijų.“

_____

*1 taškas***			

3 užduoties taškų suma (maks. 10(+1*)(+2**))			

4 užduotis

Atlikite užduotį. Ji nesiejama su skambančia muzika.

4.1. Nurodykite, kuriai stilistinei krypčiai, kompozitorių būreliui ar kompozicinei mokyklai priklauso išvardyti kompozitoriai (-ius). Šalia kiekvienos stilistinės krypties tuščioje lentelės skiltyje įrašykite kompozitorių (-ius) žyminčią (-ias) raidę (-es).

	Stilistinė kryptis	
1.	Naujoji Vienos mokykla	
2.	„Galingasis sambūris“	
3.	Verizmas	
4.	Impresionizmas	
5.	Minimalizmas	

	Kompozitoriai
A	C. Debussy
B	J. Brahmsas
C	J. Haydnas
D	M. Urbaitis
E	P. Čaikovskis
F	S. Prokofjevas
G	A. Schönbergas
H	L. van Beethovenas
I	M. Musorgskis
J	I. Stravinskis
K	R. Straussas
L	A. Borodinas
M	G. Puccini
N	S. Reichas
O	P. Glassas
P	W. A. Mozartas
R	A. Bergas

9 taškai			

4.2.* Tuščiose lentelės skiltyse įrašykite šių kūrinių autorius ir žanrų pavadinimus.

	Kūrinys	*Kompozitorius*	*Žanras*
1.*	„Pavasario naktis Berlyne“		
2.*	„Seminaristas“		
3.*	„Ak, rožės, lelijos“		
4.*	„Toska“		
5.*	„Nutraukta serenada“		
6.*	„Upelio lopšinė“		
7.*	„Šiltas gražus rudenėlis“		
8.*	„Salomėja“		

*16 taškų**			

4 užduoties taškų suma (maks. 9(+16*))			

5 užduotis

Atlikite užduotį. Ji nesiejama su skambančia muzika.

5.1. Pateiktas tekstas apie Lietuvos etnografinius regionus. Tekste įrašykite regionų pavadinimus, regionų folkloro ypatumus.

Lietuvos Respublikos Seimas 2015-uosius buvo paskelbęs Etnografinių regionų metais. Remiantis susiklosčiusia padėtimi, Lietuva tradiciškai dalijama į penkis etnografinius regionus:

_____.
(regionų pavadinimai)

_____ *sunkiai įsivaizduojama be dainingų šio regiono gyventojų. Žmonės šį*
(regiono pavadinimas)

kraštą praminė _____. *Jų dainos* _____. *Iki šiol čia*
(regiono pavadinimas) *(dainavimo būdas)*

gyva laidotuvių _____ *tradicija.*
(žanras)

Gi _____ *nuo neatmenamų laikų skamba į UNESCO nematerialiojo*
(regiono pavadinimas)

paveldo sąrašą įtrauktos lietuvių polifoninės dainos _____.
(žanras)

11 taškų			

5.2.* Tekste kalbama apie asmenybę, kurios vardu UNESCO generalinė konferencija paskelbė 2015-uosius. Nurodykite tekste apibūdinamos asmenybės jubiliejinę sukaktį, vardą ir pavardę, kūrinio žanrą ir kūrinio pavadinimą.

„2015 m. sukako _____ *metų nuo*
(jubiliejinė sukaktis)

_____
(vardas ir pavardė)

gimimo. Ši iškili asmenybė XVIII a. pab.–XIX a. pr. skleidė meną ir kultūrą dvaruose. Daug ką žinome apie jo išskirtinę diplomatinę ir politinę veiklą, tačiau jo muzikos kūrėjo ir atlikėjo veikla mažai ištyrinėta. Populiariojo ir labiausiai žinomo _____

_____
(kūrinio žanras ir kūrinio pavadinimas)

autorius teigė: „Jei ne tragiškas mano tėvynės ir tautos likimas, būčiau tapęs kompozitoriumi...“

*4 taškai**			

5 užduoties taškų suma (maks. 11(+4*))			

6 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės muzikos kūrinių fragmentai. Klausydamiesi jų atlikite užduotis. Muzika skambės po vieną kartą.

6.1. Užpildykite lentelę.

Nr.	*Kompozitoriaus vardas, pavardė*	*Kūrinio žanras*	*Kūrinio pavadinimas*
1.			
2.			

6 taškai			

6.2. Pažymėkite teiginį, susijusį su 6.1 užduotyje skambėjusiu pirmuoju kūriniu.

A Telharmoniumas
B Marteno bangos
C Hamondo vargonai

1 taškas			

6.3. Pažymėkite sąvokas, tinkamas 6.1 klausime skambėjusiam antrajam muzikos kūriniui.

A	Renesansas	**D**	Polifonija	**G**	*a cappella*
B	Klasicizmas	**E**	Homofonija	**H**	*con sordina*
C	XX amžius	**F**	Monodija	**I**	*ad libitum*

3 taškai			

6 užduoties taškų suma (maks. 10)			

Muzikos istorijos testo pabaiga.

VERTINIMAS

TESTAI	MAKSIMALUS TAŠKŲ SKAIČIUS	VERTINTOJŲ SKIRTI TAŠKAI		
Muzikos istorijos testas		I	II	III
1 užduotis	**11(+10*)(+3**)**			
2 užduotis	**9(+9*)(+5**)**			
3 užduotis	**10(+1*)(+2**)**			
4 užduotis	**9(+16*)**			
5 užduotis	**11(+4*)**			
6 užduotis	**10**			

Papildomi taškai už kompozitorių vardus ir pavardes originalo kalba	**1**			
Papildomi taškai už tikslius kūrinių pavadinimus	**1**			

Taškų suma	**60(+40*)(+10**)(+2)**			